

SUININLAHDEN KOULUN TOIMINNANKUVAUS Syksy 2024

Sisällys

1 Johdanto	2
2 Yhteisö.....	3
Yleisopetus.....	4
Yhteisopettajuus.....	4
Opettajien välinen opetuksen toteuttamiseen liittyvä yhteistyö ja tiimityö	4
Pari- ja ryhmätyöt ja projektit	5
.....	5
Oppimisen tuki.....	5
Oppilaiden osallisuusryhmät.....	5
Opiskeluhoito.....	5
Muu henkilökunta	6
Muu käyttö.....	6
3 Toimintakulttuuri.....	7
Tiimimäinen työskentely	9
Johdetaan yhdessä	10
Oppimisen tuki toimintakulttuurissa	10
Oppilaiden osallisuus ja turvallinen arki	10
Huoltajat osana koulun arkea	12
4 Oppimisympäristöt	12
Esteettömyys ja saavutettavuus	12
Yhdessä ja yksin	13
Monipuolisuus ja joustavuus.....	14
Yksilöllisyys ja rauhalliset tilat.....	14
Yhteinen käsityö	15
Lähteet.....	15
LIITE 1	16

1 Johdanto

Suininlahden koulun uudisrakennukselle on näytetty alustavasti vihreää valoa, ja olemme saaneet kokoontua keskustelemaan niistä asioista, jotka koemme tärkeiksi, ja haaveilemaan uusien tilojen tuomista mahdollisuuksista. Olemme ajatelleet yhdessä toimintaamme: pohtineet mitä siinä arvostamme, missä meidän tulisi kehittyä, mitä toivomme ja mistä haaveilemme. Yhdessä ajatellen olemme luoneet rakennushankkeen suunnittelun pohjaksi mielikuvan siitä, millaiselle yhteisölle ja millaisille tarpeille olemme uutta koulua suunnittelemassa.

Ajatuksemme on koottu kolmen otsikon alle: yhteisö, toimintakulttuuri sekä oppimisympäristöt. Yhteisöä kuvaavassa osiossa kuvaamme, millaisista ryhmistä yhteisömme koostuu, miten teemme yhdessä työtä ja mikä meidän yhteisöllemme on erityisen tärkeää. Toimintakulttuuri-osiossa kuvaamme, miten Suininlahden koulussa opitaan ja tehdään työtä, ollaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa ja miten johtamista toteutetaan. Oppimisympäristö-osiossa avaamme ajatuksiamme siitä, millaista oppiminen Suininlahden koulussa on ja millaista toivomme sen olevan tulevaisuudessa. Kuvaamme ja tunnistamme niitä asioita, joiden avulla meidän mielestämme jokaisen oikeus hyvään oppimiseen toteutuu.

Yhteiset ajatukset on koottu kuudessa eri työpajassa ja niiden kymmenessä pienryhmässä. Työpajat järjestettiin opetushenkilöstölle, johtoryhmälle, oppilaille, yhteisölliselle opiskeluhoitoryhmälle, huoltajille sekä keittiössä ja kiinteistössä työskenteleville. Pajat järjestettiin marraskuun 2024 aikana. Tarkoituksena oli, että kaikki Suininlahden koulussa arkea viettävät ja kanssamme työskentelevät tahot pääsisivät kertomaan ajatuksiaan koulusta ja sen toiminnasta. Liitteenä olevassa dokumentissa (LIITE 1) on kuvattu työpajojen toteutustapa.

Toiminnankuvausta pohjustavissa työpajoissa nousi hyvin vahvasti esille ajatus siitä, että Suininlahden koulu on kyläkoulumaisesti toimiva koko kyläyhteisöä kokoava paikka. Sen haluttiin toimivan tulevaisuudessa vielä enemmän asukkaiden yhteisenä olohuoneena, josta kaikki alueella kokoontuvat ryhmät ja yksittäiset asukkaat pääsevät nauttimaan.

Tervetuloa kurkistamaan Suininlahden koulun toimintaan. Me toivomme tämän olevan vasta ensimmäinen monista yhteisen ajattelun tuotoksista, jotka pikkuhiljaa johtavat uuden koulun valmistumiseen. Toivomme saavamme olla mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa pedagogisesti taipuisia, viihtyisiä, terveellisiä ja turvallisia koulutiloja, joissa on hyvä kasvaa ja oppia.

Siilinjärvellä 17.12.2024
Mervi Pulkkinen, rehtori

2 Yhteisö

Suininlahden koulun oppimisyhteisö muodostuu noin 330 oppilaasta, 30 opetushenkilöstön jäsenestä, toimistosihteeristä, opiskeluhuollon henkilöstöstä sekä kiinteistöstä ja ruokahuollosta vastaavista henkilöistä. Yhteensä siellä työskentelee päivittäin noin 370 nuorta ja aikuista. Tämän lisäksi yhteisöön liittyy työskentelemään yhteistyökumppaneita esimerkiksi nuorisotoimesta, seurakunnasta ja vanhempainyhdistyksestä.

Koulu on paikka, jossa hyvä vuorovaikutus sekä lämmin ja hyväksyvä kohtaaminen muodostavat perustan turvalliselle arjelle ja hyvälle oppimiselle. Koulussa toimivat ihmiset muodostavat oppivan yhteisön, jossa parhaimmillaan eri-ikäiset ja erilaisia vahvuuksia omaavat ihmiset oppivat yhdessä työtä tehden. Tämä tulee esille myös Suininlahden kouluyhteisön ajatuksissa.

Suininlahden kouluyhteisössä arvostetaan turvallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Yhteisössä halutaan vaalia ja kehittää sellaisia hyvinvointia tukevia toimintatapoja ja rakenteita, joissa korostuu ennaltaehkäisevä toiminta ja varhainen puuttuminen. Edellytyksenä turvallisen ja hyvinvointia edistävän arjen rakentumiselle nähdään se, että eri toimijat tekevät arjessa tiiviisti yhdessä työtä nuorten hyvinvoinnin ja hyvän oppimisen toteutumiseksi.

Jokaisen osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet ja niiden ansiosta vahva sitoutuminen yhteisöön nähdään arvokkaana ja sen eteen halutaan tehdä yhdessä työtä. Yhteisön toiminnassa tasa-arvo, avoimuus ja reiluus ovat tärkeitä arvoja ja siksi selkeät yhteiset pelisäännöt koetaan tärkeiksi.

Koulu on kylän keskus, ja sen halutaan toimivan koko kyläyhteisöä palvelevana ja kokoavana paikkana. Koulun tiloissa toimii ilta-aikoina monia paikallisia yhdistyksiä ja yhteisöjä, kuten

urheiluseuroja ja kansalaisopisto sekä kyläyhdistyksen ja vanhempainyhdistyksen toimijoita. Koulun toivotaan tulevaisuudessa palvelevan yhä enemmän myös esimerkiksi kokous- ja juhlatiloina sekä lasten, nuorten, eläkeläisten ja perheiden kokoontumispaikkana. Tämän roolin kylän kohtaamisen keskuksena toivotaan vahvistuvan. Koulu on alueella myös erityisesti lapsiperheille merkittävä vetovoimatekijä, ja sen perusteella tehdään päätöksiä asuinpaikasta. Jos koulu koulupäivän lisäksi palvelee myös eri-ikäisten kyläläisten ja perheiden harrastuspaikkana, lisää se alueen houkuttavuutta.

Seuraavissa kappaleissa avataan hieman niitä **rakenteellisia ryhmiä ja toimintatapoja**, joiden tarpeista voidaan hahmottaa koulun toimintaa.

Yleisopetus

Suininlahden koulussa on 18 yleisopetuksen ryhmää. Ryhmien keskiarvokoko on noin 18 oppilasta ja luokkien koot vaihtelevat 15 - 21 oppilaaseen. Fysiikan ja kemian opetuksen ryhmäkorajoitusten vuoksi ikäluokka jaetaan näissä aineissa sekä 7. luokilla käsitöissä ja kotitaloudessa ja 8.-9. -luokilla fysiikan ja kemian vaihtopareina toimivissa maantiedossa ja biologiassa enintään 16 oppilaan ryhmiin. Myös osassa valinnaisaineita ryhmäkoot ovat 18 oppilaan keskiarvokokoa pienempiä.

Yhteisopettajuus

Suininlahden koulussa kannustetaan ja kehitetään yhteisopettajuutta ja siihen on koko ajan enemmän kiinnostusta eri oppiaineissa. Olemme valinneet yhteisopettajuuden kehittämisteemaksi myös Pohjois-Savon yhteisessä OKKU-hankkeessa. Yhteisopettajuutta voidaan toteuttaa ja toteutetaankin tällä hetkellä hyvin monella eri tavalla. Joskus suunnittelu ja materiaalit ovat yhteisiä, joskus siihen liittyy myös oppilasryhmien vaihtoa opettajien kesken. Yhä enemmän sitä haluttaisiin kuitenkin toteuttaa myös joustavasti ja tilanteen mukaan fyysisesti samoissa opetustiloissa toimien. Yhteisopettajuus vaatii yhteistä suunnittelua, ja se tulee huomioida yhteisön kokoontumisen ja ajankäytön rakenteissa, opettajien työjärjestyksissä sekä tilojen käytön suunnittelussa.

Opettajien välinen opetuksen toteuttamiseen liittyvä yhteistyö ja tiimityö

Suininlahden koulussa työtä tehdään henkilökuntatiimeissä. Meillä kokoontuvat koulupäivän jälkeen kehittämistiimit, aineryhmät sekä luokanvalvojatiimit. Nämä tiimit ovat kooltaan noin 10-12 opettajan suuruisia. Henkilökunta kokoontuu myös säännöllisesti yhteen koko joukkona, ja silloin tilojen tulee palvella noin 35 henkilön suuruista henkilömäärää.

Opettajat tekevät mm. yhteisopettajuuden, yhteisen opetuksen suunnittelun ja oppimisen tuen toteuttamiseksi työtä myös muuten yhdessä koulupäivän aikana (välitunnit, hyppytunnit) ja koulupäivien ulkopuolella. Tähän tarvitaan rauhallista työskentelytilaa. Hiljaista työtä tehdään myös yksin opetuksen suunnitteluun, materiaalien valmistamiseen ja esimerkiksi kokeiden korjaamisen muodossa.

Pari- ja ryhmätyöt ja projektit

Monissa oppiaineissa sekä oppiaineita yhdistävässä työskentelyssä tehdään pari- ja ryhmätöitä, joita toteutetaan tuokiona tunneilla ja projektimaisempina pidempinä tehtäväjaksoina. Tällaiseen työskentelyyn tarvitaan sopivia tiloja.

Oppimisen tuki

Koulussa työskentelee kolme erityisopettajaa ja kolme koulunkäynninohjaajaa. Koulunkäynninohjaajat toimivat aineenopettajien ja erityisopettajien työpareina luokissa. Koulunkäynninohjaajat tukevat opettajia opetuksen eriyttämisessä toimien toisena aikuisena luokassa, mutta mahdollistavat myös pienemmissä ryhmissä työskentelystä hyötyville **rauhallisempia työskentelytilanteita. Silloin he vievät oppilaan/oppilaat hetkeksi toiseen tilaan.** Erityisopettajat toimivat osittain samanaikaisopettajina, mutta he ottavat myös oppilaita joustavasti pienempiin ryhmiin. Erityisopettajien, aineenopettajien ja ohjaajien tulee tehdä tiiviisti yhteistyötä päivänkin sisällä, ja he järjestävät oppilaiden tuen tarpeisiin parhaiten sopivia oppimistilanteita hyvinkin nopeaa reagointia vaativissa tilanteissa.

Oppimisen tukea suunnitellaan ja tarkastellaan **yhdessä perheiden kanssa.** Palavereita järjestetään koulupäivän aikana ja koulupäivien jälkeen. Palavereissa on paikalla yleensä 3-5 henkilöä.

Oppilaiden osallisuusryhmät

Suininlahdessa toimii oppilaskunta ja tukioppilaat. He kokoontuvat säännöllisesti suunnittelemaan toimintaansa ja järjestävät erilaisia tapahtumia ja pienryhmissä toteutettavaa välitunto toimintaa, kuten lepo- ja rentoutusvälkkiä sekä liikunta- ja pelivälkkiä. Välituntisin oppilaat viettävät mieluiten aikaa yhdessä jutellen ja pelaillen. Tätä varten he tarvitsevat istuskelu- ja pöytäryhmiä sekä sisä- että ulkotiloihin, erilaisia pelejä ja kuntoilualueita/-laitteita liikkumiseen.

Opiskeluhoito

Yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhoitoon toteuttaminen arjessa on tiimityötä, jonka tekemiseen osallistuu koulun henkilökunnan lisäksi myös yhteistyökumppaneita. Koulun yhteisölliseen opiskeluhoitoon on rakennettu hyvinvointia vahvistavia työskentelymuotoja,

joita ovat mm. juttelu- ja toimintavälkät. Näiden toteuttamiseen osallistuvat opiskeluhoollon, nuorisotoimen ja seurakunnan edustajat. Nuoret ja em. ryhmien työntekijät itse toivovat, että he voisivat olla nuorten tavoitettavissa koulupäivien aikana ja näitä kokoontumisia varten tarvitaan rauhallista rauhoittumisen ja vuorovaikutuksen tilaa.

Opiskeluhoollon työntekijöiden (1,5 terveydenhoitajaa, kuraattori, psykiatrinen sairaanhoitaja, koululääkäri) ja oppilaiden väliset yksilölliset opiskeluhoollon tapaamiset toteutuvat tällä hetkellä Toivalan koulun tiloissa. Psykologi ei tapaa oppilaita poikkeuksia lukuun ottamatta yksilöllisesti, vaan toimii eri tiloissa konsultoiden tarvittaessa. Hyvää siinä, että kuraattorilla ja terveydenhoitajalla on vain yksi toimitila, on se, että he ovat koko kouluviikon ajan kummankin koulun oppilaiden tavoitettavissa ja tapaamisten järjestäminen on joustavampaa kuin jos he olisivat vuoropäivinä koulujen käytettävissä. Haasteena taas se, että he eivät ole arjessa näkyvissä Suininlahden koulun puolella.

Suininlahdessa toteutuu päivittäin koulupäivien aikana myös yksilöllisiä opiskeluhoollon tapaamisia. Niissä kokoontuu koulun ja opiskeluhoollon väkeä, perheitä sekä muita ulkopuolisia työntekijöitä. Nämä ryhmät ovat kooltaan 4 - 8 hengen kokoisia.

Muu henkilökunta

Koulussa toimii jakelukeittiö, jossa työskentelee kaksi henkilöä, kahdesta kolmeen laitoshuoltajaa sekä kiinteistön huollosta vastaava vahtimestari. Vahtimestari on kahden koulun yhteinen ja hänen työtilansa on tällä hetkellä Toivalan koulun tiloissa. Muu henkilökunta on tärkeä osa koulun aikuisten ja oppilaiden arkea, ja olisi hienoa, jos koulun henkilökunnan huone olisi myös heille kokoontumisen paikka.

Muu käyttö

Koulun tiloja käytetään illalla esimerkiksi kansalaisopiston ja urheiluseurojen järjestämiin kerhoihin ja tapahtumiin. Satunnaisesti niitä käytetään myös esimerkiksi kulttuuritoimen ja asukasyhdistyksen tapahtumiin. Käytössä ovat pääsääntöisesti käsityötilat, kotitaloustilat, liikuntasali ja kuntosali. Jatkossa koulusta toivotaan matalan kynnyksen kokoontumispaikkaa myös yhä useammalle kylällä toimivalle yhdistykselle ja järjestölle.

3 Toimintakulttuuri

Opetussuunnitelman mukaan perusopetuksessa on tavoitteena luoda toimintakulttuuria, joka edistää oppimista, osallisuutta ja kouluun kiinnittymistä tukevia ratkaisuja sekä hyvinvointia ja kestäväää elämäntapaa. Perusopetuksen toimintakulttuurille pohjaa luovat perusopetuksen arvot, joissa korostuu oppilaan ainutlaatuisuuden arvostus, tasa-arvo, ihmisyyys, sivistys, demokratia, kulttuurisen moninaisuuden rikkaus sekä kestävä elämäntapa.

Suininlahden koulun toimintakulttuuri perustuu valtakunnallisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin ja Siilinjärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Opetussuunnitelmaa tarkennetaan vuosittain opettajatiimeissä laaditussa, toteutetussa ja arvioidussa lukuvuosisuunnitelmassa. Tässä luvussa on otteita Suininlahden koulun toiminnankuvaustyöpajoissa nousseista ajatuksista ja kuluvan lukuvuoden lukuvuosisuunnitelmasta. Koulun lukuvuosisuunnitelmaan voi tutustua tarkemmin koulun kotisivuilla: <https://peda.net/siilinjarvi/suininlahti/lukuvuosisuunnitelma-2024-2025>

“Perusopetus perustuu käsitykseen lapsuuden itseisarvoisesta merkityksestä. Jokainen oppilas on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Jokaisella on oikeus kasvaa täyteen mittaansa ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä. Tässä oppilas tarvitsee kannustusta ja yksilöllistä tukea sekä kokemusta siitä, että kouluyhteisössä häntä kuunnellaan ja arvostetaan ja että hänen oppimisestaan ja hyvinvoinnistaan välitetään. Yhtä tärkeä on kokemus osallisuudesta ja siitä, että voi yhdessä toisten kanssa rakentaa yhteisönsä toimintaa ja hyvinvointia.” Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, s 15

Suininlahden kouluun kokoontuu päivittäin oppimaan joukko ainutlaatuisia ja monin eri tavoin toimivia nuoria ja aikuisia. Heillä on osittain samansuuntaisia, mutta myös toisistaan eriäviä ajatuksia ja toiveita. Koulussa opiskelevien nuorten osaaminen, koulunkäynnin taidot ja tavoitteet sekä motiivit käydä koulua poikkeavat toisistaan. He kuitenkin yhdessä kaikkine samankaltaisuuksineen ja eroineen muodostavat joukon, jolle koulun tulee tarjota laadukkaita ja yksilöllisiä oppimistilanteita.

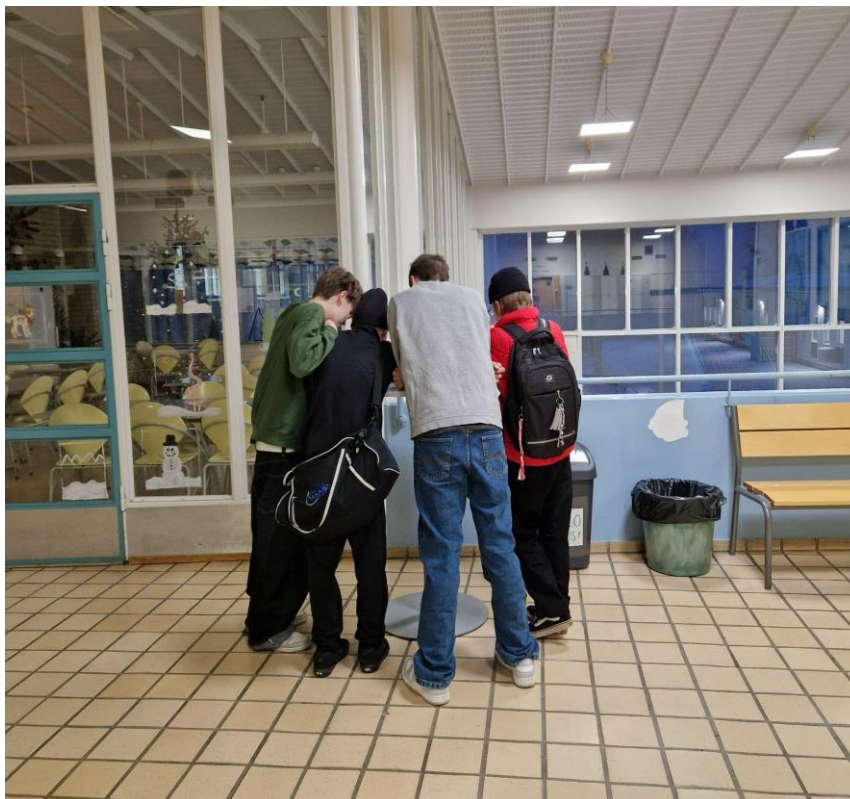

Perusopetuslain ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan oppiminen kouluissa tulee järjestää inklusiivisesti toteuttaen, ja silloin vaade yksilöllisyydestä korostuu. Inklusiivisen opetuksen viitekehyksen mukaisesti toimiessamme meidän tulee koulussa tarjota

monimuotoisia tapoja esittää tietoa, monimuotoisia tapoja osoittaa osaamista ja moninimuotoisia tapoja kiinnittyä opiskeluun. (Virtanen T. ja Pelkonen J, .2023: 190.) Näiden vaateiden toteutuminen edellyttää aikuisten välistä yhteistyötä opetuksen toteuttamisessa, joustavia ryhmittelyitä, vertaisoppimista, tutkivaa oppimista, yksilöllisten oppimispolkujen rakentamista ja monipuolisia tapoja oppia ja tehdä työtä. Seuraavissa kappaleissa on avattu Suininlahden koulun toimintakulttuuria, sen vahvuuksia ja kehittämistoiveita inklusiivisen koulun viitekehyksen mukaisesti.

“Koulu toimii oppivana yhteisönä ja kannustaa kaikkia jäseniään oppimiseen. Oppiva yhteisö kehittyy dialogin avulla. Yhdessä tekeminen ja osallisuuden kokemukset vahvistavat yhteisöä. Tavoitteiden pohdinta, oman työn säännöllinen arviointi ja kiireettömyys edistävät yhteisön oppimista.” Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 27

Yhteiskunta ympärillämme muuttuu jatkuvasti, ja hyvän elämän edellytykset rakennetaan omaksumalla kestävä elämäntapa, jolle ajatus elinikäisestä oppimisesta muodostaa perustan. Koulussa työskentelevät aikuiset ja siellä opiskelevat lapset ja nuoret muodostavat oppivan yhteisön, jossa opimme vuorovaikutuksessa toistemme kanssa ja jossa oppimista tapahtuu kaikissa koulupäivän tilanteissa.

Suininlahden koulussa työskentelevät ja oppivat aikuiset kokevat, että koulussa vallitsee avoin ja keskusteleva ilmapiiri. Työtä halutaan tehdä yhdessä. Työyhteisössä arvostetaan huumorintajua, toisista huolta pitämistä ja toisten auttamista. Kohtaamiset arjessa ovat välittömiä ja koulupäivän aikaiset lyhyetkin keskustelut nähdään arvokkaina tilaisuuksina

oivaltaa ja oppia yhdessä. Yhteisten tilojen toivotaan olevan vuorovaikutusta vaalivia, mutta myös yksin rauhassa tehtävää työtä tukevia.

“Oppiva yhteisö ottaa kaikessa toiminnassaan huomioon kestävän elämäntavan välttämättömyyden. Arjen valinnoillaan ja toimillaan koulu ilmentää vastuullista suhtautumista ympäristöön. Raaka-aineita, energiaa ja luonnon monimuotoisuutta tuhlaavia materiaalivalintoja ja toimintatapoja muutetaan kestäviksi. Kestävän elämäntavan aineettomien tekijöiden merkitystä hyvinvoinnille korostetaan ja niille annetaan aikaa ja näkyvyyttä päivittäisessä koulutyössä. Oppilaat ovat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa kestävää arkea.” Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 29

Suininlahtelaiden ajatuksissa korostuu ympäristötietoisuuden lisääminen ja ekologisten ratkaisujen edistäminen koulun arjessa ja rakentamisessa. Tämä nähdään osana vastuullista toimintaa ja kestävän tulevaisuuden rakentamista. Yhteisöllisyys ja toisten kunnioittaminen ovat vastuullisuuden peruspilareita. Hyvin toimiva yhteisö tukee toisiaan ja toimii esimerkkinä myös laajemmin. Oppilaat oppivat vastuullisuutta omasta elämästä ja omista valinnoistaan omaksuessaan sitä tukevaa toimintaa koulun toimintakulttuurista. Opetussuunnitelmassakin oman kappaleensa ansainnut vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen nähdään arvona, jonka mukaan halutaan toimia. Sen toteutumista halutaan edistää toimien

- **ympäristövastuullisesti** - Kierrätyksen ja kestävien ratkaisujen käytännön toteutus koulun arjessa ja tilojen suunnittelussa.
- **sosiaalisesti vastuullisesti** - Kaikkien osapuolten kuuleminen ja osallistaminen. Yhteistyö perheiden ja yhteisön muiden toimijoiden kanssa.
- **hyvinvointia tukien** - Yksilöiden ja yhteisön tasapainoinen kehitys, joka pohjautuu tasa-arvoon ja henkiseen turvallisuuteen.

Tiimimäinen työskentely

Suininlahden koulun opetushenkilöstö tekee työtä tiimeissä. Tiimirakenne ja tiimien työn tavoitteet on luotu yhdessä henkilöstön kanssa tunnistamalla niitä asioita, joiden eteen meidän tulee yhdessä arjessa tehdä työtä.

Suininlahdessa toimii tällä hetkellä kolme kehittämistiimiä: koulukulttuuri, viestintä ja kansainvälisyys sekä hyvinvointi ja vastuullisuus. Tiimeistä ja niiden tavoitteista löytyy lisää tietoa koulun [lukuvuosisuunnitelmasta](#). Kehittämistiimien lisäksi työtä tehdään säännöllisesti aineryhmissä, luokanvalvojatiimeissä ja oppimisen tuen tiimeissä. Lisäksi tiimityötä tehdään tarpeiden mukaisesti kootuissa tiimeissä esimerkiksi yhteisopettajuuden, opetuksen kehittämisen, opiskeluhoollon ja oppilaiden osallisuustiimien puitteissa. Henkilöstön yhdessä työskentelyä arvostetaan, sitä yritetään mahdollistaa rakenteilla ja toimintatavoilla ja sen kehittämistä pidetään yhteisenä tavoitteena. Tiimimäistä työtä tehdään myös koulun yhteistyötahojen kanssa esimerkiksi opiskeluhoollotiimeissä ja vanhempainyhdistyksessä.

Toimintakulttuurimme vahvuutena nähdään yhteisöllisyys ja avoin vuorovaikutus. Koettiin, että vuorovaikutus opettajien, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyökumppanien kanssa on avointa ja välitöntä, vakavaa mutta ei vakavamielistä. Opettajien keskuudessa tiimimäisellä työtavalla on

pitkät perinteet, ja sen sen koetaan vahvistavan osallisuutta ja lisäävän sitoutumista. Tiimäinen työtapo mahdollistaa myös yhteisen työn kehittämisen.

Kehittämismyönteisyys, kokeilukulttuuri ja rohkeus uudistaa ja uudistua koetaan Suininlahden koulun vahvuuksiksi. Mahdollisuuksia kehittää tarjotaan niille, jotka ovat siitä kiinnostuneita. Kuitenkin kaikkia kannustetaan kehittämään omia vahvuuksiaan ja vahvistamaan niillä yhteisön osaamista. Yhteisössä on monenlaisissa eri elämäntilanteissa ja uran vaiheissa olevia työntekijöitä ja siksi arvostetaan myös opettajuuden ydintehtäviin keskittyvää työtötta.

Johdetaan yhdessä

Yhteiskunnan muuttuessa on koulunkin tarkasteltava toimintaansa jatkuvasti. Koulu elää alati muutoksessa, ja yhdessä kehittyminen vaatii jatkuvaa vuoropuhelua ja hyvää dialogia koulun sisällä ja ympäröivän yhteisön kanssa. Oppivassa organisaatiossa johtamisen keskiössä on oppimisen edellytyksistä huolehtiminen. Jaetun johtamisen merkitys korostuu, koska päätökset halutaan tehdä parhaimmalla mahdollisella asiantuntemuksella. Siksi päätöksenteon taustalle tarvitaan osaamista kokoavaa keskustelua.

Koulun toimintaa johdetaan kehittämistiimien vetäjistä, apulaisrehtorista ja rehtorista muodostuvassa johtoryhmässä. Oppivassa organisaatiossa pedagogisen ja jaetun johtamisen merkitys korostuu. Asiat kulkevat kehittämistiimien ja johtotiimin välillä ja niissä valmistellaan keskustellen koulun toimintaan vaikuttavia isoja ja pienempiä asioita. Parhaimmillaan päätöksenteko tapahtuu foorumeissa, joissa on asiaan suurin asiantuntemus. Suininlahden koulussa arjen päätöksiä tehdään kaikissa kokoontuvissa tiimeissä. Koko koulun toimintaa linjaavat suuremmat päätökset tehdään yhteisten keskustelujen pohjalta johtotiimeissä ja henkilöstökokouksissa.

Oppimisen tuki toimintakulttuurissa

Koulun kaikki oppilaat käyvät koulua yleisopetuksen ryhmissä. Tukea tarvitsevat oppilaat saavat tuen yleisopetuksen ryhmissä aineenopettajien, erityisopettajien ja koulunkäyntiohjaajien yhteistyönä. Pienryhmämuotoista opetusta järjestetään tarvittaessa ja joustavasti niissä oppiaineissa ja oppimistilanteissa, joissa se on tarpeen. Toiminta suunnitellaan aina niin, että se tukee paitsi yksilön myös koko ryhmän oppimisen tuen tarpeita. Tulevan lukuvuoden tuen suunnittelulle luodaan pohja edellisenä keväänä toteutettavissa luokkakohtaisissa oppimisen tuen arvioinneissa. Tuen kohdentumista tarkastellaan lukuvuoden aikana jatkuvasti ja tuen tarjoamisen muotoja kehitetään yhdessä työtä tehden.

Toiminnankuvaustyöpajoissa kaikenlaisten oppijoiden yhä tarkoituksenmukaisempi tukemisen ja joustavuuden kehittäminen nousi asiaksi, jossa haluamme yhdessä kehittyä.

Oppilaiden osallisuus ja turvallinen arki

“Koulutyö järjestetään siten, että sen perustana on oppilaiden osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Huolehditaan siitä, että oppilaat saavat kokemuksia yhteistyöstä ja demokraattisesta toiminnasta omassa opetusryhmässä, koulussa ja sen lähiympäristössä sekä erilaisissa verkostoissa.” Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, 35

Oppilaskunta vaikuttaa koulun asioihin oppilaskunnan, tukioppilaiden, yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän ja nuorisovaltuuston kautta. Nämä ryhmät toimivat säännöllisesti ja niiden tavoitteita ja toimia on tarkemmin avattu koulun lukuvuosisuunnitelman [osallisuussuunnitelmassa](#). Oppilaat haluavat, että vuorovaikutus opettajien kanssa vahvistuu. He toivovat oppitunneilla enemmän keskustelua ja kuulemista ja sekä vahvaa läsnäoloa koulupäivän muissakin tilanteissa. Näistä he mainitsivat välitunnit, luokanvalvojatapaamiset ja ruokailutilanteet. Oppilaat toivovat, että opettajat ruokailisivat heidän kanssaan ja ruokailun lomassa voitaisiin jutella ja vaihtaa kuulumisia.

Samalla kun koulun aikuiset kokevat, että heillä on mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhönsä ja osallisuus yhteisessä kehittämisessä toteutuu, tuli toiminnankuvauksen työpajoissa esille, että oppilaat toivovat enemmän vaikuttamisen mahdollisuuksia. Myös aikuisten pajoissa tunnistettiin ja nimettiin tämä. Oppilaat toivovat, että heidän mielipiteitään koulun toiminnan kehittämiseksi kerättäisiin ja kuultaisiin enemmän. He itse tunnistavat, että oppilaskunnan hallitukseen kuulumalla saa äänensä paremmin kuuluviin ja pohtivat tapoja, joilla tarjoavat mahdollisuuksia myös muille vaikuttaa heidän kauttaan. Oppilaskunnan näkyvyyttä osallisuutta kouluyhteisössä halutaan lisätä.

“Koulutyössä pyritään arjen ennakoitavuuteen ja kiireettömyyteen. Kuulluksi tuleminen ja oikeudenmukaisuuden kokemus rakentavat luottamusta. Rauhallinen ja hyväksyvä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä ympäristön viihtyisyys edistävät työrauhaa.” Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 27

Oppilaalla tulee olla oikeus kasvaa ja kehittyä turvallisessa ympäristössä, jossa hän on omana itsenään hyväksytty ja arvostettu. Suininlahdessa tämä on otettu keskeiseksi kehittämisen kohteeksi ja oppilaiden turvallisuuden vahvistamiseksi tehdään suunnitelmallista työtä. Tänä lukuvuonna se näkyy erityisesti tunne- ja turvataitojen opetuksen vahvistamisena ja luokkien hyvän ryhmäytymisen tukemisena. Ryhmäytymisellä pyritään varmistamaan, että jokaisessa luokassa on hyväksyvä ja arvostava ilmapiiri ja tilaa jokaiselle ainutlaatuiselle oppilaalle. <https://peda.net/siilinjarvi/suininlahti/lukuvuosisuunnitelma-2024-2025/suininlahden-koulun-painopisteet-ja-tavoitteet-lukuvuonna-20>

Huoltajat osana koulun arkea

Huoltajat ovat tärkeä osa kouluyhteisöä ja heitä kohdataan erilaisissa oppilaiden yksilöllisissä keskusteluissa (oh, oppimisen tuki, oppimiskeskustelu), huoltajien illoissa, juhlissa ja muissa koulun tapahtumissa sekä vanhempainyhdistyksen toiminnan kautta. Vanhempainyhdistys on aktiivinen toimija koulun arjessa. Sen kokouksissa on läsnä opettajaedustaja ja vanhempainyhdistyksellä on oma edustajansa yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä. Suininlahden koulun huoltajat ovat kiinnostuneita koulusta ja yhteistyö koulun ja kotien välillä koetaan hyväksi. Vanhempainyhdistyksen ja oh-ryhmän kautta huoltajat kokevat myös, että ovat päässeet vaikuttamaan koulun asioihin.

4 Oppimisympäristöt

“Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja toimintakäytäntöjä, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristöön kuuluvat myös välineet, palvelut ja materiaalit, joita opiskelussa käytetään. Oppimisympäristöjen tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta (Valtioneuvoston asetus (422/2012) 4§). Kaikki yhteisön jäsenet vaikuttavat toiminnallaan oppimisympäristöihin. Hyvin toimivat oppimisympäristöt edistävät vuorovaikutusta, osallistumista ja yhteisöllistä tiedon rakentamista.

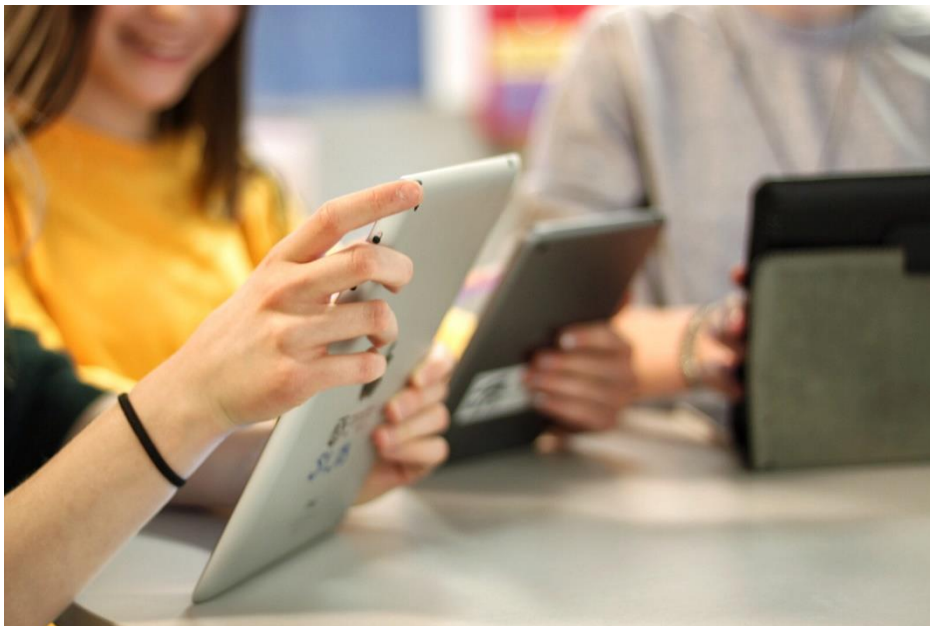
Oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteena on, että oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monipuolisen ja joustavan kokonaisuuden. Perusopetuksen tilaratkaisujen kehittämisessä, suunnittelussa, toteutuksessa ja käytössä otetaan huomioon ergonomia, egologisuus, esteettömyys ja akustiset olosuhteet sekä tilojen valaistus, sisäilman laatu, viihtyisyys, järjestys ja siisteys.” Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 29

Esteettömyys ja saavutettavuus

Suininlahden koulu palvelee kaikkia alueella asuvia nuoria. Koulun, oppimisympäristöjen sekä pedagogiikan esteettömyys ja saavutettavuus on tärkeää kaikille oppilaille, mutta erityisen tärkeää se on niille oppilaille, joilla on erilaisia haasteita oppimisessa ja/tai

vuorovaikutuksessa. Esteettömyys ja turvallisuus lisäävät myös kouluun kiinnittymistä. Koska koulun toivotaan palvelevan kylätalomaisesti myös muita alueen asukkaita, on tiloissa huomioitava kaikenikäisten ja eri tavalla toimivien käyttäjien tarpeet esteettömyyden näkökulmasta. Opetuksen saavutettavuutta lisää erilaisten digitaalisten oppimisympäristöjen ja teknologian käyttäminen. Digitaalisissa oppimisympäristöissä on huomioitavaa, että tarjotakseen oppilaille tasaveroisen mahdollisuuden digitaalisten ympäristöjen käyttöön ja digitaitojen kehittämiseen, koulun on tarjottava kaikille yhtäläiset mahdollisuudet teknologian käyttöön riippumatta oppilaiden henkilökohtaisista laitteista tai perheen varallisuudesta/mahdollisuuksista laitteiden käyttöön kotona.

Nopeat, luotettavat verkkoyhteydet, moderni laitekanta, laitteiden sijoittelu tasaisesti koulun eri tiloihin ja säilytys laitteille suunnitelluissa tiloissa, joihin on esteetön pääsy, luo kouluun helposti saavutettavan digitaalisen ympäristön. Sellaisessa ympäristössä teknologian käyttö on luontevassa ja välittömässä osassa oppimisprosessia. Ajanmukaisen teknologian hyödyntäminen on koulussamme suuressa roolissa, ja opettaa oppilaille jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia olennaisia taitoja. Koulu on toiminut edelläkävijänä kunnassa ja pilotoinut useita teknologisia toimintamalleja ja hankkeita.

Yhdessä ja yksin

Koulussa oppimista tapahtuu kaikissa koulupäivän tilanteissa ja siksi on tärkeää, että koulun tilat kutsuvat oppimaan. Tilojen tulee olla kohtaamispaikkoja, joissa yhdessä toistemme kanssa keskustellen, innostuen, kokeillen, tutkien sekä virheitä tehden ja onnistuen opimme uutta ja kehitämme toimintaa.

Suininlahdessa tehdään paljon työtä yhdessä. Yhteisen työn äärellä kokoontuvat opettajat, oppilaat, muu henkilökunta, huoltajat, opiskeluhoolto ja muut yhteistyökumppanit hyvin monenlaisilla ja eri kokoisilla porukoilla. Monitoimijaiset tapaamiset, palaverit ja tiimit ovat arkeamme ja niihin tarvitaan toimivia tilaratkaisuja.

Koulumme on aktiivinen kansainvälinen toimija. Sekä oppilaat että opetushenkilöstö tekevät säännöllisesti kansainvälisiä vierailuja. Vieraaksemme saapuu vuosittain ulkomaisia oppilas- ja opettajaryhmiä. Oppimisympäristömme on aidosti koko maailma.

Toiminnankuvaustyöpajoissa toivottiin, että koulun tilat tukisivat tärkeäksi arvoksi koettua yhteisöllisyyttä. Monitoimitilat, joissa oppilaat, opettajat ja yhteisön muut jäsenet voivat kohdata, nähdään tärkeinä. Tilojen suunnittelussa tulisi mahdollistaa kohtaamiset niin oppilaiden kesken kuin oppilaiden ja aikuistenkin välillä. Opettajien ja oppilaiden päivässä on myös hetkiä, joissa tarvitaan tilaa yksin ja rauhassa tehtävälle työlle sekä rauhoittumiselle. Yhteiselle ja yksin tehtävälle työlle tarvitaankin erilaisia tiloja. On tarve

- pienille ja rauhallisille suljettaville tiloille pienen ryhmän kanssa työskentelyyn,
- kokoontumishuoneille perheiden, opettajien, oppilaiden ja opiskeluhuollon tapaamisiin,
- kokouksiin sopiville suuremman ryhmän käyttöön soveltuville tiloille (luokkien yhdistäminen),
- pienille pöytäryhmille käytävillä, aulatiloissa ja opehuoneessa,
- yksin tekemiseen soveltuville vetäytymistiloille ja hiljaisille nurkkauksille niin oppilaiden kuin opettajienkin hiljaisen työn mahdollistamiseksi ja
- yhdistettävälle ja jaettavalle tiloille yhteisopettajuuden toteuttamiseksi.

Monipuolisuus ja joustavuus

Tilojen käytöltä toivotaan vaivatonta muunneltavuutta, monikäyttöisyyttä ja joustavuutta. Niiden toivotaan tukevan erilaisia opetusmenetelmiä, oppimisen tapoja ja erikokoisissa ryhmissä (pienryhmät, luokkaryhmät, usean luokkaryhmän yhdistelmät) tehtävää työtä. Tilojen toivotaan olevan yhdisteltäviä, jaettavia ja käytävä/aulatiloja toivotaan voivan hyödyntää oppimisessa. Monikäyttöisyyttä ja muunneltavuutta toivotaan erityisesti sellaisissa tiloissa, jotka jäävät muuten päivän/kouluvuoden aikana vähälle käytölle (näyttämö, ruokala, taide- ja taitoaineiden erikoistilat), jotta saadaan valjastettua kaikki neliöt tehokkaasti oppimisen tarpeisiin.

Yksilöllisyys ja rauhalliset tilat

Koska kouluumme ovat tervetulleita kaikenlaiset alueellamme asuvat nuoret, ovat oppilaidemme tuen tarpeet hyvin moninaisia. Eriyttämisen ja yksilöllisten oppimistapojen rooli vahvistuu koko ajan, ja oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin pitää pystyä vastaamaan joustavasti koulupäivien aikana.

“Eriyttäminen perustuu oppilaan tarpeille ja mahdollisuuksille suunnitella itse opiskeluaan, valita erilaisia työtapoja ja edetä yksilöllisesti. Työtapojen valinnassa otetaan huomioon myös oppilaiden väliset yksilölliset ja kehitykselliset erot. Eriyttämällä tuetaan oppilaan itsetuntoa ja motivaatiota sekä turvataan oppimisen rauhaa. Eriyttämisellä myös ehkäistään tuen tarpeen syntymistä.” Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 30

Joskus ryhmässä opiskelu on oppilaan tilanteesta johtuen hankalaa ja silloin tarvitaan rauhoittumiseen ja yksin opiskeluun sopivia oppimistiloja. Joskus apuna voivat olla luokassa käytettävät sermit tai melua vaimentavat kuulokkeet, mutta joskus on tarvetta päästä

rauhalliseen tilaan opiskelemaan. Näitä tarpeita oppilailla on niin oppitunneilla kuin välitunneilla.

Myös opettajien tiloissa tulee huomioida erilaiset tavat tehdä työtä, rentoutua ja hallita kuormitusta. Opettajien päivä on oppilaiden päivän tapaan tiivis ja sosiaalisesti kuormittava. Koulupäivän aikana tilanteet ja oppilasryhmät vaihtelevat lähes tauotta ja oppilasryhmien hallinta erilaisissa tilanteissa vaatii intensiivistä läsnäoloa. Usein koulupäivään jäävät pienet vapaat hetket täyttyvät yhteydenotoista koteihin, tuntien suunnittelusta yhdessä ja yksin, palaverista ja opetustyön ulkopuolisista tehtävistä. Niiden hoitamiseksi mutkattomasti tarvitaan sopivia yksilöllisiä tiloja henkilökunnan yhteisten tilojen yhteyteen.

Yhteinen käsityö

Yhteisellä käsityöllä tarkoitetaan oppiainetta, jossa oppilaat saman oppiaineen alla suunnittelevat ja toteuttavat käsitöitä, joissa sovelletaan sekä pehmeiden että kovien materiaalien tekniikoita. Näiden käsityöluokkien läheisyys ja yhdisteltävyys on tärkeää, jotta käsityön opetus voidaan toteuttaa opetussuunnitelman asetusten mukaisesti.

Lähteet

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Suininlahden koulun lukuvuosisuunnitelma

Työkaluna on hyödynnetty myös tekoälyyn perustuvaa ChatGPT kielimallia.

Toiminnan kuvaukseen liittyvistä kyselyistä ja keskusteluista tullut aineisto. Kyselyt ja keskustelut toteutettiin liitteen mukaisesti (LIITE 1)

Virtanen T. ja Pelkonen J. 2023: Poissa porukasta. Vahvista kouluun kiinnittymistä ja puutu poissaoloihin. Santalahti, Jyväskylä.

LIITE 1

TOIMINNAN KUVAUKSEN LAATIMISEEN LIITTYVÄT TYÖPAJAT, SYKSY 2024

Työpajat ja niiden ajankohdat ja vetäjät:

Henkilöstö 12.11.2024 (henkilöstö), pienryhmien vetäjinä johtoryhmän jäsenet
Johtoryhmä 5.11. 2024 (jory), vetäjänä rehtori
Oppilaskunta 20.11. 2024 (oppilaat), vetäjänä rehtori
Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä 13.11. 2024 (OH), vetäjänä rehtori
Kiinteistö, keittiö, laitoshuolto, liikuntatoimi 21.11. 2024 (muut), vetäjänä rehtori
Huoltajat 26.11. 2024 klo 17:00 (huoltajat), vetäjänä rehtori

Työpajojen toteutustapa

Työpajaa varten pohdittiin keskeisiä kysymyksiä, joihin haluttiin ajatuksia toiminnan kuvauksen laatimisen pohjaksi. Jokainen ryhmän jäsen sai yhden kysymyslapun ja kertoi vuorollaan ajatuksia lapussa olevaan kysymykseen liittyen. Kun hän oli kertonut ajatuksiaan noin minuutin ajan, saivat muut yhtyä keskusteluun. Muun ryhmän keskusteluun varattiin noin viisi minuuttia aikaa. Pajan vetäjä kellotti ja kirjasi osallistujien ajatuksia.

Henkilöstön pajassa jakauduttiin viiteen pienryhmään. Kysymykset jaettiin A ja B vaihtoehtoihin. Osaan kysymyksistä vastasi kumpikin ryhmä ja osaan vaan jompi kumpi ryhmistä. Muut työpajat toteutettiin yhtenä ryhmänä.

KYSYMYKSET

Kysymysten lopussa olevat lyhenteet kertovat, mitkä ryhmät kysymyksiin ovat vastanneet. Kursiivilla kirjoitetut kuvaukset ennen kysymyksiä heijastettiin kaikkien näkyville taululle.

Yhteisö

Suininlahden uuden koulun oppimisyhteisö muodostuu noin 330 oppilaasta, 30 opetushenkilöstön jäsenestä, toimistosihteeristä, muutamasta opiskeluhuollon henkilöstöstä sekä kiinteistöstä ja ruokahuollosta vastaavista henkilöistä. Yhteensä siellä työskentelee päivittäin noin 370 nuorta ja aikuista. Heidän lisäksi yhteisöön liittyy työskentelemään yhteistyökumppaneita esimerkiksi nuorisotoimesta, seurakunnasta ja vanhempainyhdistyksestä.

- Mikä Suininlahden koulun yhteisölle on erityisen tärkeää? (henkilöstö AB, jory, oppilaat, OH, muut, huoltajat)
- Millaisessa kouluyhteisössä haluamme tulevaisuudessa työskennellä? (henkilöstö AB, jory, oppilaat, OH, muut, huoltajat)
- Millä eri tavoin ja keiden kanssa kouluyhteisössä tehdään yhdessä työtä? (henkilöstö AB, jory, oppilaat, OH)
- Keitä kaikkia koulun tilat voivat palvella tulevaisuudessa? (henkilöstö AB, jory, muut, huoltajat)

Toimintakulttuuri

Opetussuunnitelman mukaan perusopetuksessa on tavoitteena luoda toimintakulttuuria, joka edistää oppimista, osallisuutta ja kouluun kiinnittymistä tukevia ratkaisuja sekä hyvinvointia ja kestäväää elämäntapaa. Perusopetuksen toimintakulttuurin keskiössä on oppiva yhteisö. Toimintakulttuurille pohjaa luovat perusopetuksen arvot, joissa korostuu oppilaan ainutlaatuisuuden arvostus, tasa-arvo, ihmisyyys, sivistys, demokratia, kulttuurisen moninaisuuden rikkaus sekä kestävä elämäntapa.

- Mitä hyvää toimintakulttuurissamme on tällä hetkellä? (henkilöstö AB, jory, oppilaat, OH, muut, huoltajat)
- Miten meidän tulisi kehittää toimintakulttuuriamme? (henkilöstö A, jory, oppilaat, muut, huoltajat)
- Miten huolehdimme siitä, että koulussamme kaikilla on tasavertainen mahdollisuus osallistua kouluyhteisön ja sen toimintakulttuurin kehittämiseen? (henkilöstö B, jory, oppilaat, OH)
- Miten koulussamme tulisi huomioida siellä työskentelevien henkilöiden yksilölliset tavat oppia ja tehdä työtä? (henkilöstö A, jory, oppilaat, OH, huoltajat)
- Miten varmistamme sen, että yksilöiden vahvuudet tukevat yhteisöämme? (henkilöstö B, jory, OH)
- Miten toimimme yhteisönä vastuullisesti ja rakennamme kestäväää tulevaisuutta? (henkilöstö A, jory, OH, huoltajat)

Oppimisympäristöt ja työtavat

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja toimintakäytäntöjä, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristöön kuuluvat myös välineet, palvelut ja materiaalit, joita opiskelussa käytetään. Oppimisympäristöjen tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta (Valtioneuvoston asetus (422/2012) 4§). Kaikki yhteisön jäsenet vaikuttavat toiminnallaan oppimisympäristöihin. Hyvin toimivat oppimisympäristöt edistävät vuorovaikutusta, osallistumista ja yhteisöllistä tiedon rakentamista.

Lähde: Valtakunnalliset perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 29

- Millaista toivon oppimisen olevan Suininlahden kouluissa vuonna 2035? (henkilöstö AB, jory, oppilaat, OH, muut, huoltajat)
- Miten huolehditaan siitä, että jokaisen oppilaan ja työyhteisön aikuisen oikeus hyvään oppimiseen toteutuu? (esim. sopivat tavoitteet ja työtavat, eriyttäminen, osaamisen osoittamisen keinot) (henkilöstö B, jory, oppilaat)
- Miten koulussa työskennellään (henkilöstö A, jory)
 - Miten työskennellään yksin?
 - Miten työskennellään yhdessä?
- Ketkä työskentelevät yhdessä, millaisissa tilanteissa ja miten? (henkilöstö B, jory)
 - Miten oppilaat oppivat yhdessä?
 - Miten opettajat tekevät yhdessä työtä?
 - Millaisissa suurryhmissä työtä tehdään?
 - Millaisissa pienryhmissä työtä tehdään?